Załącznik nr 1.5 do Zarządzenia Rektora UR nr 61/2025

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA *2025 – 2027*
(skrajne daty)

Rok akademicki 2026/2027

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	**KULTURA I SZTUKA REGIONU PODKARPACKIEGO**
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Humanistyczny
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Historii
Kierunek studiów	Turystyka Historyczna i Kulturowa
Poziom studiów	studia II stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok II semestr 3
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowy
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr Janusz Polaczek
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	

***** *-opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce*

1.1.Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne	**Liczba pkt. ECTS**
3	15		30						6

1.2. Sposób realizacji zajęć

☐ zajęcia w formie tradycyjnej
☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) - Egzamin

2.WYMAGANIA WSTĘPNE

Podstawowa znajomość epok stylistycznych w zakresie historii kultury polskiej, podstawowa znajomość historii i geografii regionu.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ , TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zaznajomienie z historią kultury i sztuki oraz obiektami dziedzictwa kulturowego regionu podkarpackiego
C2	Umiejętność oceny wartości kulturowej obiektów zabytkowych regionu
C3	Zaznajomienie z pracą instytucji kultury regionu podkarpackiego, ich dorobkiem oraz zbiorami (w przypadku muzeów)

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych [1]
EK_01	w pogłębionym stopniu wybrane fakty, zjawiska, procesy, metody i teorie wyjaśniające złożone zależności, stanowiące wiedzę specjalistyczną w zakresie dziedzictwa kulturowego oraz historii sztuki regionu podkarpackiego	**K_W01**
EK_02	zrozumienie złożoności uwarunkowań historycznych, geograficznych, kulturowych i religijnych rozwoju współczesnej cywilizacji w aspekcie lokalnym	**K_W03**
EK_03	wykształcenie umiejętności samodzielnego zdobywania i wykorzystywania wiedzy z zakresu nauk humanistycznych i społecznych ze szczególnym uwzględnieniem historii sztuki i kultury oraz teorii kultury; samodzielnego przyswajania nowych ustaleń we wskazanym zakresie po zakończeniu formalnego procesu kształcenia	**K_U01**
EK_04	wykształcenie umiejętności formułowania i rozwiązywania problemów z zakresu nauk humanistycznych i społecznych, realizacji zadań poprzez właściwy dobór metod i narzędzi, w tym technik komunikacyjno-informacyjnych, właściwych dla wspomnianej wybranej specjalizacji	**K_U02**
EK_05	wykształcenie umiejętności definiowania celu i przedmiotu badań humanistycznych i społecznych, formułować hipotezy badawcze, wykorzystywania różnorodnych metod, technik i narzędzi badawczych oraz twórczego ich stosowania	**K_U06,**
EK_06	wykształcenie umiejętności uznawania, krytycznej oceny i weryfikowania posiadanej i zdobywanej wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów	**K_K01**
EK_07	wyrobienie potrzeby dbania o tradycję i dziedzictwo cywilizacyjne regionu	**K_K02**

[1] W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
1. wprowadza w tradycję kulturową i artystyczną regionu i znaczenie tego regionu dla kultury polskiej
2. omawia fazy rozwojowe, style oraz zjawiska w sztuce wybranego obszaru na tle jego historii
3. przedstawia sylwetki najwybitniejszych twórców działających na przestrzeni wieków we wskazanym regionie
4. omawia zabytki ruchome, nieruchome, oraz pomniki historii (w tym miejsca pamięci) na Podkarpaciu
5. omawia muzea oraz innego rodzaju zbiory artystyczne działające w wybranym obszarze
6. wskazuje najważniejsze instytucje kultury działające w regionie oraz omawia cykliczne wydarzenia i imprezy kulturalne na obszarze ich statutowej działalności tych instytucji

B. Problematyka ćwiczeń, **konwersatoriów,** laboratoriów, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
1. Omówienie podstawowych pojęć i terminologii związanej z historią sztuki i kultury regionu na wybranych przykładach (w miarę możliwości w terenie)
2. Przedstawienie specyfiki kulturowej regionu na przykładzie obiektów dziedzictwa kulturowego regionu (w miarę możliwości w terenie lub w oparciu o materiały audiowizualne)
3. Wkład regionu w historię kultury w oparciu o sylwetki wybranych twórców
4. Przedstawienie najważniejszych miejscowości – ośrodków kulturotwórczych, miast historycznych (Rzeszów, Przemyśl, Jarosław, Przeworsk, Łańcut, Krosno, Sanok - (w miarę możliwości w trakcie wyjazdów terenowych lub w oparciu o materiały audiowizualne, zajmie to ok. 14 godzin)
5. Najwybitniejsze pod względem artystycznym bądź ważne ze względów historycznych zabytki regionu
6. Muzea regionu – wizyta w wybranych obiektach
7. Instytucje kultury – przedstawienie działalności w trakcie wizyty w wybranych obiektach
8. Uczestnictwo w uzgodnionym wcześniej wydarzeniu artystycznym (w miarę możliwości połączone współudziałem studentów w jego przygotowaniu)

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład problemowy z prezentacją multimedialną,
Konwersatorium: metoda projektów (projekty multimedialnych prezentacji dot. wybranych miejscowości, obiektów zabytkowych, galerii, ośrodków kultury itp.), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), zajęcia terenowe – wizyty

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_ 01	EGZAMIN	WYKŁAD
EK_ 02	PRZEDSTAWIENIE PRACY/ PROJEKTU ZALICZENIOWEGO. UDZIAŁ W ZAJĘCIACH	KONWERSATORIUM

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Przyswojenie wiedzy i umiejętności praktycznych w zakresie programu zajęć

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	45
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	100
SUMA GODZIN	150
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	6

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. *Przemyśl wczesnośredniowieczny*, pod red. E. Sosnowskiej, Warszawa 2010;
2. J.T. Frazik, *Sztuka Przemyśla i ziemi przemyskiej*, pod red. J. Kowalczyka i M. Dłutek, Przemyśl-Warszawa 2004;
3. J.T. Frazik, *Zamki i budownictwo obronne ziemi rzeszowskiej*, Kraków 1971;
4. J. Motylewicz, *Miasta ziemi przemyskiej i sanockiej w drugiej połowie XVII i w XVIII wieku*., Przemyśl 1993;
5. R. Aftanazy, *Dzieje rezydencji na dawnych kresach Rzeczypospolitej*, T. VIII, Wrocław 1996;

Literatura uzupełniająca:

1. *Katalog zabytków sztuki w Polsce*, wyd. Instytut Sztuki PAN, zeszyty dot. Podkarpacia, m.in.: *Przemyśl. Zespoły sakralne…*; *Krosno, Dukla i okolice …*; *Łańcut i okolice…..*;
2. J. Żabowski, *Leksykon zabytków architektury Lubelszczyzny i Podkarpacia, W*arszawa 2013;
3. D. Folga-Januszewska, *Muzea Podkarpacia*, Olszanica 2013;
4. A. Adamski, *Artyści Podkarpacia*, Rzeszów 2010;

A. Sroka, *Świątynie Jarosławia*, Jarosław 2005;

5. J. Polaczek, *Przemyśl, jego dzieje i sztuka*, Przemyśl 2020;
6. J. Polaczek, *Zamek zwany Kazimierzowskim w Przemyśl. Gród, ośrodek władzy….*, Przemyśl 2014;
7. J. Malczewski, *Zabytki architektury sakralnej Rzeszowa*, Rzeszów 1992;
8. S. Kozak, J. Polaczek, Bazylika kolegiacka i kanonia bożogrobców w Przeworsku, Przemyśl 2006;
9. *Encyklopedia Rzeszowa*, pod red. Z. Budzyńskiego, Rzeszów 2004 (hasła dot. sztuki i kultury);
10. K. Zieliński, Leksykon drewnianej architektury sakralnej województwa podkarpackiego, Krosno 2015;
11. *Zamek Królewski w Sanoku – muzeum sztuki. Archeologia, historia, sztuka*, oprac. zbiorowe, Sanok 2015;
12. J.T. Frazik, *Zamek w Krasiczynie*, Przemyśl 2019;
13. J.T. Frazik, *Sztuka Przemyśla i ziemi przemyskiej*, Przemyśl-Warszawa 2004;

A. Bujak, J. Polaczek, *Przemyśl*, Olszanica 2009;

14. J. Motylewicz, A. Pyszkowski, *Miasta Podkarpacia* , Rzeszów 2017

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej